

کتابخانه های ملی و مرکز اسناد

در سال ۱۳۸۵ در محل کارخانه ی نساجی شیراز واقع در خیابان حافظ کتابخانه ی ملی و مرکز اسناد فارس یا ساختمانی در خور و زیبا و امکاناتی جدید تأسیس گردید که خزانه ای مطمئن برای نگهداری اسناد و کتاب های ارزشمند این سرزمین است.

فرهنگسراهای شیراز

تعریف فرهنگسرا: فرهنگسرا ساختمانی است که در آن یک یا چند نهاد مانند، نگارگری، سلفاگری، خیاطی، کتابخوانی، سخنوری، ورزشی و … فعالیت می کنند.

فرهنگسراها به سه دسته تقسیم می شوند.

۱ – فرهنگسراهای شخصیت محور مانند فرهنگسرای کودک، نوجوان، دانشجو، بانوان، سالمندان و…

۲ – فرهنگسراهای محتوا محور مانند فرهنگسرای اندیشه، قرآن، انقلاب، پایداری، هنر، ملل، قانون، ورزش، طبیعت و …

۳ – فرهنگسراهای نهاد محور مانند فرهنگسرای خانواده، مدرسه، شهر و …

شهرداری شیراز در گوشه و کنار شهر به‌خصوص در بوستان ها، ساختمان هایی به نام فرهنگسرا تأسیس کرده است.در این فرهنگسراها فعالیت های آموزشی، تربیتی، هنری، ورزشی و کتابخوانی اجرا می شود.

در شیراز بیش از بیست فرهنگستان در نقاط مختلف وجود دارد که می توانند به یکصد هزار نفر از شهروندان خدمت ارائه کنند. در این فرهنگستان‌ها یکصد و پنجاه رشته ی فرهنگی، هشتاد و پنج رشته ی هنری، بیست و پنج رشته ی علمی و پانزده رشته ی ورزشی فعالیت دارند.

فهرست فرهنگسراهای شیراز:

- ۱ – فرهنگسرای علوی، در بولوار ضایع، پارک علوی.
- ۲ – فرهنگسرای سلامت، در بولوار معالی آباد.
- ۳ – فرهنگسرای خانواده، در بولوار سیبویه، سه‌راه آستانه.
- ۴ – فرهنگسرای کارآفرین، در خیابان آبیاری.
- ۵ – فرهنگسرای جوان، در بیست متری امام خمینی.

۶– فرهنگسرای هنر، در بولوار بعثت، پارک بعثت.

۷ – فرهنگسرای نجوم، در میدان معلم، بوستان معلم.

۸ – فرهنگسرای باران، در بولوار قدوسی غربی.

۹– فرهنگسرای شهروند، در بولوار نصر، بوستان نهالستان.

۱۰ – فرهنگسرای گلستان، در شهرک گلستان، پارک صبا.

۱۱ – فرهنگسرای انتظار، در محله ی قصردشت.

۱۲ – فرهنگسرای نرگس، در بولوار جمهوری، جنب منابع طبیعی.

۱۳ – فرهنگسرای مطهری، در بولوار عدالت، شهرک شهید مطهری.

۱۴ – فرهنگسرای کودک، در بولوار عدالت، بازارچه عدالت.

۱۵ – فرهنگسرای شقایق، در بولوار پاسارگاد، میدان شقایق.

۱۶ – فرهنگسرای پایداری، در سه راه دارالرحمه، نواب صفوی.

۱۷ – فرهنگسرای مادر، در دروازه ی سعدی.

۱۸ – فرهنگسرای قرآن، در بولوار شهید دستغیب.

۱۹ – فرهنگسرای سیبویه، در بولوار شهید دستغیب، کوچه کلانتری.

۲۰ – فرهنگسرای غدیر، میدان دفاع مقدس، بوستان شکوفه.

۲۱ – فرهنگسرای تالش، در دروازه ی کازرون، قالی شمالی.

۲۲ – فرهنگسرای رسانه، بولوار مدرس، پودونک.

باغ ها، بوستان ها و فضاهای سبز شیراز
تعریف واژه های پردیس، فردوس، باغ، بوستان و پارک

پردیس لغتی است مادی (پاری دژ) و به معنای باغ و بوستان و فردوس معرب آن است (دهخدا) فردوس به معنی بهترین جا در بهشت است، جایگاهی پر از درختان تنساور و نهرهای جاری (دهخدا)

باغ محوطه ای است که در آن گل و ریحان و اشجار مثمر و سبزی آلات و جز آن غرس و زراعت کنند (دهخدا)

بوستان که مخفف آن بستان است جایگاه گل‌های خویشو و میوه های معطر است.

پارک لغتی فرانسوی به معنی باغ وسیع و پر درخت است که گردش و شکار و جز آن را به کار آید (دهخدا)

شیراز را شهر گل و بلبل نامیده اند. جای گل و بلبل هم در باغ است. شیراز به داشتن باغ های دلکش و دلفریب مشهور بوده است.

منوچهر دانش پژوه در کتاب شیراز می نویسد: «شاردن سیاح فرانسوی باغ های شیراز را بیست باغ نام می برد و میی گوید این باغ ها تنومندترین درختان جهان را در خود جای داده اند.»

باغ های شیراز
باغ های تاریخی شیراز را می توانیم به دو بخش تقسیم کنیم:

الف: باغ های که از آن ها فقط نامی باقی مانده و در گمشتر شهر و ایجاد خیابان و ساختمان های مسکونی نابود شده اند. اسامی تمدادی از آن باغ ها به این ترتیب است.

۱ – باغ آیپاخانی در جنوب شیراز که از آن باغ تنها چند درخت سرو به جا مانده است.

۲ – باغ بولطفعلی خانی کوچمه ی جنب باغ ارم که تبدیل به ساختمان هایی برای دانشگاهیان شده است.

۳ – باغ اتابک در محله ی سردرک و سنگ سیاه

که مسجد نو بخشی از آن باغ است.

۴ – باغ بابویزی در سه راه عقیف آباد که تبدیل به ساختمان شده است.

۵ – باغ رحمت آباد، چهار راه ملاصدرا که در کشیدن خیابان و ساخت و ساز نابود شده است.

۶ – باغ رشک بهشت در خیابان ساحلی که به ساختمان تبدیل شده است.

۷ – باغ سنقری بین پوزه ی سنقری و خیابان برق که به ساختمان های مسکونی و تجاری تبدیل شده.

۸ – باغ شاه، امروز خیابان فلسطین و خانه سازی جای آن را گرفته است.

۹ – باغ صفای باغی حاشیه ای که از پل باغ صفا تا باغ ارم ادامه داشته و امروز مرکز عرق گیری است.

۱۰ – باغ صاحب اختیار در خیابان زند که تبدیل به کنسولگری انگلیس شد و امروز در دست نهادهای انقلابی است.

۱۱ – باغ فتح آباد، در محله ی موردستان – خیابان هجرت که اثری از آن بر جا نیست.

۱۲ – باغ قراچه (باغ تخت) که به پادگان مرکز پیاده تبدیل شده است.

۱۳ – باغ کفشگر که بیمارستان نمازی را در آن ساخته اند.

۱۴ – باغ کلانتری در محله ی لب آب که خانه سازی در آن انجام گردیده است.

۱۵ – باغ گلخون در قصردشت، کوچه ی گلخون که در حال ویران شدن است.

ب: باغ هایی که تا امروز وجود دارند و به سرسبزی و شادابی خود ادامه می دهند. در بعضی از این باغ ها ساختمان هایی ایجاد گردیده که جنبه ی تاریخی دارند و امروز تبدیل به کاخ موزه شده اند.

۱ – باغ ارم که پیشینه ی تاریخی آن به دوران سلجوقی می رسد. در عصر قاجار حاج نصیرالملک کاخی زیبا در آن بنا نموده است. باغ ارم به عنوان باغ گناه شناسی در اختیار دانشگاه شیراز است و دانشجویان حقوق از کاخ موزه ی آن استفاده می کنند.

۲ – باغ ایلیخانی، واقع در محله ی میدانشاه با ساختمانی قدیمی و زیبا که توجهی به آن نشده است.

۳ – باغ جهان نما: این باغ وسیع و زیبا سابقه‌ای هفتصد ساله دارد که در عصر زندیه بازسازی شده و ساختمان هشت ضلعی کلاه فرنگی در آن بنا گردیده. این ساختمان نیز امروز به کاخ موزه ی تمیر و اسکانس، کارت پستال و مدال و نشان اختصاص یافته است.

۴ – باغ جنت، از باغ های عصر قاجار در محله ی کشن و بولوار امیرکبیر است. این باغ زیبا دارای سالن اجتماعات و وسایل بازی است.

۵ – باغ خلیلی، واقع در خیابان خلیلی با مجموعه‌ای از درختان میوه و گل های گوناگون که بخشی از آن به بیمارستان خلیلی اختصاص یافته است.

۶ – باغ دلگشا، در بولوار بوستان. این باغ از کهن ترین باغ های شیراز است. گویا امیر تیمور با دیدن آن در سمرقند باغی به همین نام ساخته است. کاخ وسط این باغ در عصر قاجار تعمیر شده و امروز کاخ موزه ی «نواع رادیو» است.

۷ – باغ سالاری در محله ی بسالا کفد (بولوار سیبویه) با کاخی زیبا در حال ویران شدن. مقدار زیادی از زمین های این باغ به ساختمان مرکز فنی و حرفه ای و چند مدرسه اختصاص یافته است.

۸ – باغ ستایش، در خیابان بعثت که به بوستان خلدیرین تبدیل شده و ساختمان قدیمی آن، محل نشست هنرمندان است.

۹ – باغ طابوییوه: جنب باغ دلگشا با نارنجستانی زیبا و فرهنگسرای شایسته ی فرهنگوران.

۱۰ – باغ عقیف آباد، انتهای خیابان عقیف آباد که به نام باغ گلشن معروف بوده و سابقه ی آن از عصر صفویه است. کاخ موزه ی این باغ اختصاص به موزه ی نظامی و موزه ی عبرت دارد.

۱۱ – باغ قوام (نارنجستان قوام) در خیابان لطفعلی خان زند در دوره ی قاجار ایجاد گردیده

که به سبب درختان نارنج بسیار، آن را نارنجستان نامیده اند. کاخ بسیار زیبایی آینه کاری، نقاشی، منبت و حجاری آن خود موزه ای گران بهاست و به نام موزه ی آسیایی در اختیار دانشگاه است.

۱۲ – باغ ملی (چوان آباد) واقع در خیابان حافظ با وسایل بدنسازی و اسباب بازی کودکان و همچنین ساختمان نمایشگاه های هنری.

۱۳ – باغ نظر (موزه ی پارس) روبروی ارگ کریم خانی به کاخ موزه ای هشت ضلعی به نام کلاه فرهنگی از ساختمان های کریم خانی که

اولین موزه ی شیراز محسوب می شود. این کاخ موزه آشار زیبایی از دوران مختلف تاریخی را در خود جای داده است. متأسفانه بخش وسیعی از این کاخ در تعریض خیابان، تأسیس کتابخانه دستغیب و ساختمان هنرتسان و مدرسه از بین رفته است.

۱۴ – باغ نو، روبروی باغ جهان نما که به نام هتل سعدی مشهور است. ساختمان چند طبقه ی این باغ بسیار زیبا و باشکوه است. ساختمان و بازسازی این باغ از عصر قاجار است که گویا از عصر صفوی بنیاد نهاده شده است.

۱۵ – باغ نوابی در فلکه ی قصردشت با درختانی کهن و عمارتی مستحکم که در گذشته تفرجگاه مردم به حساب می آمد.

۱۶ – باغ نازی روبروی مرکز صدا و سیما، باغی زیبا با ساختمانی باشکوه که در اختیار شیخ قطر و خانه ی اوست.

بوستان های شهری شیراز

شهرداری های نواحی مختلف شیراز، بوستان هایی بزرگ و سرسبز با امکانات بهداشتی،

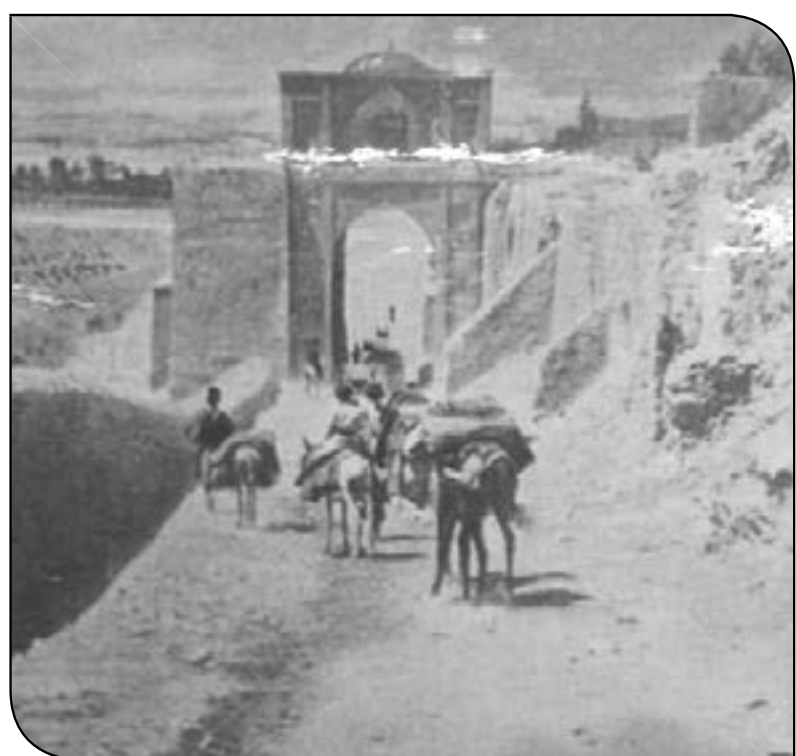
وسایل ورزشی مناسب و اسباب بازی برای کودکان ایجاد نموده اند. در بیشتر این بستان ها، کتابخانه،

اتاق مطالعه، سالن اجتماعات ساخته شده و در

بعضی از آن ها کانون پرورش فکری کودکان و

گل گشتی در شیراز

بخش سوم

نوجوانان تأسیس گردیده است.

در این بوستان ها درختان سرسبز، گل های زیبا، خیابان کشی های منظم، نیمکت های مناسب برای نشستن و آب نماهای چشم نواز، رفاه و سرزندگی را به مردم شهر هدیه می کنند. نام و محل تعدادی از این بوستان ها:

۱ – بوستان آزادی در فلکه گاز با سالن اجتماعات بزرگ، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۲ – بوستان ارغوان در بولوار جانبازان با وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۳ – بوستان انقلاب خیابان انقلاب، چهار راه اصلاح نژاد، با وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۴ – بوستان بعثت، بولوار بعثت، با سالن اجتماعات، کوشک قدیمی، کتابخانه و مرکز شیرازشناسی

۵ – بوستان پرواز، بولوار مدرس با وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۶ – بوستان حاشیه ای چمران، بولوار چمران، نمایشگاه کارهای هنری، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۷ – بوستان خلدیرین، بولوار خلدیرین، سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۸ – بوستان دوران، بولوار شهید دوران (غدیر) وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۹ – بوستان رضوی، بولوار نصر، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۱۰ – بوستان شکوفه، بولوار دلاوران، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۱۱ – بوستان علوی، بولوار میرزای شیرازی، دارای سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۱۲ – بوستان فضیلت، بولوار فضیلت، دارای سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۱۳ – بوستان قدوسی، بولوار قدوسی، دارای سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۱۴ – بوستان گلها، معالی آباد، دارای سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۱۵ – بوستان لاله، شهرک ولیعصر، دارای سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۱۶ – بوستان محراب، بولوار محراب، دارای سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۱۷ – بوستان مروارید، بولوار دلاوران، دارای سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۱۸ – بوستان معلم، میدان معلم، دارای سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۱۹ – بوستان ولیعصر، فلکه ی ولیعصر، دارای سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۲۰ – بوستان هاشمی، بولوار عدالت، دارای سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۲۱ – بوستان هاشمی، بولوار عدالت، دارای سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۲۲ – بوستان هاشمی، بولوار عدالت، دارای سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۲۳ – بوستان هاشمی، بولوار عدالت، دارای سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۲۴ – بوستان هاشمی، بولوار عدالت، دارای سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۲۵ – بوستان هاشمی، بولوار عدالت، دارای سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۲۶ – بوستان هاشمی، بولوار عدالت، دارای سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۲۷ – بوستان هاشمی، بولوار عدالت، دارای سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۲۸ – بوستان هاشمی، بولوار عدالت، دارای سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۲۹ – بوستان هاشمی، بولوار عدالت، دارای سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۳۰ – بوستان هاشمی، بولوار عدالت، دارای سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۳۱ – بوستان هاشمی، بولوار عدالت، دارای سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۳۲ – بوستان هاشمی، بولوار عدالت، دارای سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۳۳ – بوستان هاشمی، بولوار عدالت، دارای سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

۳۴ – بوستان هاشمی، بولوار عدالت، دارای سالن اجتماعات، وسایل بازی کودکان، وسایل ورزشی، امکانات بهداشتی

حافظ و تکیه ی هفت تنان در بولوار چهل مقام واقع شده است. ساختمان محکم و سالن بزرگ آن از عصر زندیه است. در محوطه ی باغ تکیه، نماد مزار چهل عارف درویش دیده می شود که نام و تاریخ روی آن ها نیست. در سمت جنوب غرب باغ مزار شیخ ابواسحاق اطعمه است که در قرن نهم می زیسته و دیوان شعرش درباره ی خوردنی هاست. او بیشتر بیت های حافظ را تضمین کرده است.

گییا پزان سحر که سر کله وا کنند
آیا بود که گوشه ی چشمی به ما کنند؟

۵ – تکیه ی هفت تنان (موزه ی سنگ). این تکیه هم مانند تکیه ی چهل تنان از آثار خوب عصر زندیه است. در این تکیه نیز نماد مزار هفت عارف در صحن سرسبز آن دیده می شود که نام و نشانی ندارند. در سمت شمال تکیه تالار بزرگی است که سقف آن روی دو ستون سنگی یک پارچه قرار دارد و در طلاچه های بالایی این تالار پنج مجلس با رنگ و روغن روی گچ نقاشی شده است (گویا نقاشی ها کار آقا صادق نقاش است). نقاشی ها از چپ به راست عبارت است از: اول تصویر یک درویش، دوم تصویر حضرت موسی در حال شبانی، سوم، تصویر شیخ صنمان و دختر ترسا، چهارم، تصویر قربانی کردن اسماعیل به دست ابراهیم

و پنجم تصویر درویشی جوان. آزاره ی ایوان از سنگ های مرمر بسیار زیبا است و حوض زیبایی در جلو ایوان ساخته شده است. گویند در آنجا هفت نفر از ابدال مشغول عبادت بوده اند. هر کدام که زمان فوتش می رسیده، باقی ماندگان او را غسل داده، کفن نموده به خاک می سپردند. زمانی که تنها یک نفر از آن ها باقی مانده بود و زمان مرگش فرا رسید، قبری برای خودش حفر کرد، به شهر آمد و غسلی را خبر کرد که فقیری فوت شده بیا تا به اتفاق او را تسهیل و تجهیز نماید، غسل همراه او شد. بر در صومعه که رسیدند درویش غسل را گفت خارج از در بایست تا من داخل شوم، چون صدای تکبیر مرا شنیدی داخل شو.

غسلال ایستاد و درویش داخل شد. پس از چند دقیقه صدای تکبیر را شنید. وارد شد، دید که همان درویش وفات یافته و جز او کسی نیست و روی سینه اش کاغذی هشته و بر آن نوشته که من قبر خود را حفر کرده ام الحال غسلم بده، کفنم نما و به خاکم بسیار (داستان به نقل از فرصت الدوله در آثار عجم است)

۹ – پارک محله ای سعدی در بولوار رحمت

۱۰ – پارک محله ای سیبویه در خیابان سردخانه

۱۱ – پارک محله ای شقایق در بولوار شقایق

۱۲ – پارک محله ای شهدا در دارالرحمه

۱۳ – پارک محله ای صاحب الامر در بولوار عدالت

۱۴ – پارک محله ای صدا و سیما در شهرک صدا و سیما

۱۵ – پارک محله ای فاطمی در بولوار میرزای شیرازی

۱۶ – پارک محله ای فردوسی در بولوار نواب صفوی

۱۷ – پارک محله ای فرزنانگان در شهرک فرزنانگان

۱۸ – پارک محله ای فرهنگیان در شهرک فرهنگیان

۱۹ – پارک محله ای کشتکاران در کمربندی

۲۰ – پارک محله ای کودک در بولوار زرهی

۲۱ – پارک محله ای کوی زهرا در کوی زهرا

۲۲ – پارک محله ای گلدشت در گلدشت

۲۳ – پارک محله ای گلستان در شهرک گلستان

۲۴ – پارک محله ای مطهری در شهرک مطهری

۲۵ – پارک محله ای ملت در معالی آباد

۲۶ – پارک محله ای والفجر در شهرک والفجر

۲۷ – پارک محله ای یاس در بولوار ارتش

۲۸ – پارک محله ای یاسمن در بولوار فضیلت

در این بخش از کتاب شیراز اثر منوچهر دانش پژوه، از شیراز شهر سرفراز، معاونت فرهنگی شهرداری و دانشنامه ی آزاد ویکی استفاده شده است.

تکیه های شیراز

تکیه Takye به معنی خانقاه، خانه ی درویشان، جایی که به دروایش طعام دهند، مجمع درویشان و جای روضه خوانی آمده است. (لغت نامه ی دهخدا) در عصر قاجار تکیه ها جایگاهی برای اجرای مراسم عزتیه و برگزاری آیین های سوگواری و روضه خوانی بوده است. بزرگترین تکیه در این عصر در تهران به فرمان ناصرالدین شاه با ساختمانی شبیه آمفی تاتر در جنوب باختری شمس العماره به نام «تکیه ی دولت» بنا گردید. (تکیه دولت سقفی گنبدی شکل، هشت ضلعی و محوطه ای مدور داشت).

تکیه های شیراز

۱. حرم مطهر حضرت احمد بن موسی (شاهچراغ) در کتاب هزار مزار چنین آمده است که: «حضرت

سید امیراحمد بن موسی الکاظم در ایام خلافت مأمون پس از وفات برادر بزرگوار خویش به شیراز تشریف آوردند و به دست مأموران حکومت عباسی به شهادت رسیدند و هیچ کس راه به مشهد معین منصور آن حضرت نمی برد تا زمان امیر مقرب الدین مسعود بن بدر از وزرای اتابک ابوبکر سعد بن زنگی که قبر و انگشتری یافتند که بر خاتم شریفش نوشته بود (الغزه لله احمد بن موسی) بعد از آن گنبدی بر سر قبر آن حضرت بساختند و بعد ملگه نامتی

خاتون مادر شاه شیخ ابواسحاق اینچو گنبدی بلندتر ساخت و در جنوب آن مدرسه ای بنا کرد در سال ۷۵۰ هـ . ق

۲ – حرم مطهر محمد بن موسی الکاظم (ع): برادر حضرت احمد بن موسی، در شرق حرم شاهچراغ. گویند با حضرت احمد بن موسی از یک مادر هستند.

۳ – حرم مطهر سید علاء الدین حسین (ع): فرزند حضرت موسی الکاظم، و برادر حضرت احمد بن موسی.

مزار شریف ایشان نیز در عصر صفویه آشکار گردیده است و گنبد و بارگاهی بر آن ساخته اند.

ب. حرم مطهر امام زادگانی که با یک یا چند واسطه منسوب به امامان بزرگوار هستند و دارای گنبد و بارگاهی می باشند.

۱ – حرم مطهر حضرت علی بن حمزه (ع) از فرزند زادگان حضرت موسی الکاظم(ع) (ابتدای

خیابان حافظ در هزار مزار چنین آمده است که «امیرعلی بن حمزه بن موسی الکاظم در سال

دویست و بیست هق به شیراز آمدند و در غاری از کوه شیراز اقامت کردند. در عصر خلافت عباسیان

مأموران حاکم او را بستاندند و به قتل رساندند. در عصر عضدالدوله دیلمی قبر و بارگاهی بر مزار

ایشان ساختند.»

۲ – سیده بی بی خدیجه ملقب به بی بی دختران در محله ی میدان شاه. گویند از اولاد

حضرت علی بن حسین (ع) هستند. فرصت الدوله تاریخ عجم می نویسد که بنیاد بقعه ی این فاصله

را خاتون قتلغ بیگ چنگیزی نهاده و سپس محمد قلی خان ایلیخانی آن را تجدید عمارت کرده است.

۳ – حرم حضرت سید تاج الدین غریب، نزدیک دروازه ی کازرون. فرصت الدوله می نویسد که:

«نام مبارکش جعفر بن فضل بن علی بن ایطالب علیه السلام با لقب تاج الدین و غریب بوده است.»

۴ – حرم مطهر امام زاده ابراهیم در بولوار سیبویه، شمال آرامستان دارالسلام. گویند از فرزندزادگان

حضرت امام موسی بن جعفر هستند. بنای این حرم و بقعه را به زکی خان سردار نسبت می دهند.

۵ – حرم امام زاده سید الحرمین معروف به امامزاده زنجبری. واقع در پشت مسجد نصیرالملک.

نام اصلی ایشان سید جلال الدین و از فرزند زادگان حضرت زین العابدین هستند. بنای گنبد و بارگاه از نصیرالملک است.

۶ – بقعه ی سید ابوالوفا. ابتدای چهار راه پانزده خرداد. ایشان نیز از